books2ebooks.eu

Fryxell, Samuel

Det bedragna hoppet. En ballad, från sista finska kriget. En sann händelse. Af S.F.

Örebro, tryckt hos N.M. Lindh, 1827. På bokbindaren Arfwidssons förlag.

Örebro
1827

e-böcker från ditt bibliotek av
eBooks on Demand

digitaliserad av
Kungliga Biblioteket
National Library of Sweden

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök*: Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra*: Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Mer information finns tillgängliga via http://books2ebooks.eulla boken.

- http://search.books2ebooks.eu/

FRYXELL, SAMUEL
DET BEDRAGNA HOFFET

Vitt. Sv.
(Bm)
o
1700-1829

Örebro
1827

FRYXELL, Samuel

Det bedragna hoppet.

En Ballad,

från sista Finska kriget.

En sann händelse.

Af

S. F.

ÖREBRO, TRYCKT HOS N. M. LINDH, 1827.

På Bokhandaren Arfwidssons Förlag.

KONGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM

Der betrogne Betrüger.

Ein Lustspiel,

in drey Akten frey

Die Verfasser dramatischer Stücke

Sjung, yngling! Sjung det glada hopp
Som morgonrodnar mot ditt öga;
Men förrän dagen hinner opp,
På hälften af sitt ljusa lopp,
Du störtar från ditt drömda höga.

Ung, liksom du, war äfwen jag;
Och log af glädje för den lycka,
Som myste i min framtids dag.
Den kom,..... Deß tjusande behag
Är hjertats sår, och denna krycka.

I landets skött jag uppfödd blef
Uti den stilla, låga bygden.
Min far ett litet handtwerk dref;
Wärt adelskap och sköldebref
Bestod i fattigdom och dygden.

Jag hemma god uppfostran fick,
Och lekte efter barnens wana.
Med glädtigt blod och munter blick
Och oförskräckta steg jag gick
Framåt, uppå min ungdoms bana.

Mathilda! Dig jag såg och brann,
Och lefde endast för Mathilda.
Tilldeß jag denna trogna fann
I armarne uppå en ann,
Och gick med blickar slagna, wilda.

Jag ilade till Fredriks stöt,
För hwilkens blick bekymren flydde.
Warmt wänskapsband oß sammanknöt;
Men stormen kom, sin tro han bröt,
Och se'n sin Wilhelms sällskap flydde.

Snart dogo både far och mor.
Jag med proceßen gick i raden;
Kort efter drunknade min bror;
Då tog jag tjenst på ett kontor,
Hos ett Kommerseråd i staden.

Han åtnjöt högt anseende,
Och hade mäktig röst på börsen;
Men ack! Han bankrotterade,
Och en ibland de lidande
War jag, — jag föll med den konkursen.

En farbror uppenbarade
Att han mig testamente gifwit.
Han oupphörligt spårade,
Och sammetsgrannt bewarade
De penningar han mig förskrifwit.

Han snart en högre sällhet hann,
Ty, oaktadt dietens lämpor,
Hans kraft allt mer och mer förswann.
We oß! Förgäfwes stretar man
Med konst mot ålderdomens krämpor.

En Doktor efterskickad blef,
Att sjukdomen i hast kurera.
Han femtio recepter skref,
Och lika många pulver ref;
Och lyckades med intetdera.

Väl kunde gynnarn prata nog;
Men sjelfwa kurn war miserabel.
Den sjuke ingen fördel drog,
Och Doktorn fann, då gubben dog,
Att sjukdomen war inkurabel.

En stor begrafning gjorde jag;
Men testamentet man förkränkte.
Man skrufwade hwart enda drag,
Och tog, till trotts för rätt och lag,
Ifrån mig allt hwad gubben skänkte.

Är lagen sig mot alla lik?
Hur lätt är den att alltid yrka!
Men ofta är den blott replik;
Den är på paragrafer rik;
Men, ack, så fattig uppå styrka!

Du, som wår skyddsgud wara skall,
Hwad är som orättwisan wäller?
Är du mot nödens barn ej kall?
Tyngs ej din wigtskål af metall,
Som domaren i handen håller?

En stjernprydd man mig nådig blef;
Jag kröp för honom och hans drängar,
Arbetade, betalte, skref,
(Allsammans till hans undersleф).
Jag intet fick; — han mina pengar.

Än, tänkte jag, ett fosterland
Du har. — Jag wärjan drog för Kungen.
Tolf Ryßar föllo för min hand.
Min Öfwerste fick blåa band,
Jag sårad blef, och han ..... besjungen.

En Officer bland oß jag fann,
Som hyste nit för Gud och dygden,
Och denne ädle, unge man
För Swenska wapnens ära brann,
Och brann af nit för fosterbygden.

Han alltid nya segrar wann
Igenom Swenska hjeltemodet.
I ledet främst man honom fann;
Der faran war, der war ock han,
Och sparde aldrig nånsin blodet.

Nu hände sig en wacker dag,
Då i gewär! det hördes ropa,
Att troppen kom till öppet slag,
Och i bataljen han och jag
Just stodo wid hwarann tillhopa.

Det slogs allarm. Wi gingo på.
På afstånd hördes wapnen braka,
Och Ryßen skjöt så himlen blå,
Och så de gamla bergen grå
I jordens center, hördes knaka.

Här min kamrat sitt öde hann.
Jag såg, o himmel, honom falla.
Hans ädla, Swenska blod förrann,
Hans höga hjeltesjäl förswann,
Och hjertats krafter bleßwo alla.

Jag aldrig, aldrig glömmer det.
En grym och oförskämd Bellona
Betalte så de trogna fjät,
Han gått för Kungens Majestät,
För att beskydda Thron och Krona.

Jag fäktade ännu en tid;
Ty än jag ägde mod i barmen;
Och än war intet hopp om frid,
Tills sist från en förtwiflad strid
Jag kom med denna lama armen.

Jag fick en stjerna på mitt bröst;
Men ack! hur usel är den åra
Att glömd och sjuk wid lifwets höst,
Och utan wänner, utan tröst,
Med swält en brödlös stjerna bära?

Som invalid jag afsked fick.
Nu woro ungdomsåren flydda.
Följd af min trogne hund jag gick,
Än tröstad af hans wänskapsblick,
Att söka opp min fordna hydda.

Nu blef jag gift. — En suck jag gjöt,
O Gud, mitt hjerta wille brista!
För dottern modren lifwet slöt.
Den första stund den förra njöt
Blef för deß ömma mor den sista.

På andra sidan Österssön
Jag slägtingar och wänner hade.
Jag skref. — De hörde straxt min bön.
Jag wille resa dit på rön,
Och wåra saker sammanlade.

Uppå ett skepp jag steg om bord
Som låg i hamnen segelfärdigt,
Och lemnade wår kalla nord,
Men ödet, så på haf som jord,
War att förfölja mig ihärdigt.

Jag öfwergaf mitt fosterland;
Men knappt wi hißat wåra segel,
Och knappt wi skjutit ut från strand,
Förrn stormen lössat alla band
Och skeppet lydde ingen regel.

En häftig, grym och retad wind
Sig wåldsamt tumlade i tågen.
Förtwiflan stod på hwarje kind,
Och skeppet, likt en jagad hind,
Sågs ila på den salta wågen.

O himmel, hwilken ryslig syn
Att så för wind och wågor gunga.
Det hwen, det blixtrade i skyn,
Och skeppet opp mot himlabryn
De grymma höljor wåldsamt slunga.

Nu gjorde olyckan attack.
Re'n woro rår och roder sjunkna.
Kratsch! Masten bröts och kölen sprack,
Och späda barnet såg jag — ack! —
Här midt för mina ögon drunkna.

Men ödet gjort att jag härwid
Emot min wilja lifwet bärgat.
Trotts alla elementers strid
Så warar än min lefnadstid;
Men allt de utom lifwet härjat.

Hur liten konst det innebär
Att månskenskallt och dödt predika
Om hwad wi böre göra här;
Men lif och död ju alltid är
För alla uslingarne lika.

Mitt qual förbyts i raseri.
Jag sjelf min warelse ej wäller.
När bad jag wäl att skapad bli?
Den makt är blott ett tyranni
Som mig i fängelse behäller.

Hwad är wär glädje? Bara slagg.
Jag lifwets nöjen aldrig märker;
Men känner ständigt ödets agg,
En inre oro, likt en tagg,
I bröstet oupphörligt wärker.

Jag wet: Han kan ej wredgad bli,
Han, som naturen skapt och gläder.
Som sjelf har stämt deß harmoni,
Och som med silkets draperi
Den alldraminsta blomma kläder.

Han danat har wär sköna jord,
Och swarfwat hafwets djupa bräddar.
Han dukar elefantens bord,
Och sången han i polhög Nord
Åt björnen uti skogen häddar.

Blott helighet är Herrans drägt,
Och ljus den Alldrahögstes kläder.
De lif, dem han ur intet wäckt
Med slägten af sin andedrägt,
Han muntrar, lifwar opp och gläder.

Han styr planeters stora tropp
Framåt i den bestämda ringen.
Insekterna han fostrar opp.
= = = Betrakta blott naturens kropp
Så ser du Skaparen i tingen.

Om han har pålaggt oß beswär
Han dock de dödliga hugswalar.
Hwar stjerna som på fästet är,
Hwartenda tråd som jorden bär,
Nog högljudt om hans godhet talar.

Men straffet likwäl wåra brott
Uti sitt eget skötе bära;
Ty allt hwad menniskan har sått,
Ehwad det är, så ondt som godt,
Det får hon sjelf till slut uppskåra.

Men, ack, hwad har jag då mot dig,
O höga Himmel, gjort och brutit,
(Din wrede nog förklarat sig!)
Att du allena öfwer mig
Ett sådant öde har beslutit?

Helt wemodsfullt jag wände om
Till kojan, som mig fordom döljde.
Jag sentomsider återkom,
Der ödet sedan, liksom
Förut beständigt, mig förföljde.

Jag sökte hjelp hos menniskor,
Och gaf mig derför ut att wandra.
Jag sade mina olyckor.
Hos en war rösten kall och torr,
Och ofta snåsande hos andra.

Man alltid wänner har i mängd
Så länge man har ständig lycka.
Men, ack, man ser sig uteslängd
Så snart man blir af faror trängd
Och motgångarne börja trycka.

All glädje under detta lif
Med wåra wänner är gemensam.
De dela wåra tidsfördrif;
Men nu olycklig, — fallen blif,
Så blir Du också genast ensam.

Är detta menskligheten fel?
Gå wis' hur djupt — hur djupt du blöder.
Hwad ser man? Blott ett skådespel.
I farans arf tar ingen del;
Men uti nöjet har man bröder.

Sök icke med ditt qual, din nöd,
Att kunna segra på den rika.
Han skingrar ej sitt öfwerflöd.
Du finner snarare ett stöd
I låga kojan, hos din like.

I rike utan menskligher,
Det borde likwäl Er bedröfwa.
Hwad gagnar all Er kräslighet?
I lycka ha'n? Lyckfalighet
Ha endast de som godhet öfwa.

När som en rik will synas god,
Ger han sig sjelf blott denna gården.
Han skänker guld med glädtigt mod
Att resa sig en åreslod
Utaf berömm, hos efterwerlden.

Ack! Hjelp den usle. Fråga ej:
Skall derför jag en gång berömmas?
Blir då din gerning ädel? — Säg
Är högmod dygd? Ack nej! Ack nej!
Låt fritt din gerning få förglömmas.

En Gud der ofwan molnen bor,
Som aldrig — aldrig skall den glömma;
Och din belöning blifwer stor,
Då han en gång, bland Englars chor,
Skall alla jordens kretsar dömma.

Som det för mig omöjligt war
Barmhertighetens känslor wäcka,
Beslöt jag stadna hemma quar,
För att på mina sista dar,
Med egen flit min hunger släcka.

Jag wet det nöje smakar bäst
Som föds af fyllda skyldigheter.
Då blir wårt lif en daglig fest;
Men alla andra nöjen mest
Sig pläga sluta med förtreter.

En morgonstund jag satte mig
Der ned wid ekens tjocka rötter;
Och tänkte på naturens krig,
Och Pollux, efter wanan, sig
Straxt lade ned wid mina fötter.

Så kom med buller, dån och knall
En wagn i fyrsprång öfwer kullen.
Åt hunden kusken slog, — han gnall,
Och skällde. — Prompt pistolen small,
Och djuret störtade i mullen.

Jag strax på stund hans sår förband:
Hans smärta mig osägligt brydde.
Jag skölje det wid källans strand;
Men, ack, han slickade min hand,
Och dog, — hans dödsblick wänskap tydde.

We niding dig, hwars ilska lust
En usling all deß tröst beröswar.
På plågors haf beröswad kust,
Du gjuta skall den marterpusk,
För den du nu ditt hjerta dösswar.

Med tårad blick och ängsligt mod
Jag till min hydda återtågar,
Att swalka der mitt heta blod;
Men — allt i ljusan låga stod.
O Gud, förlåt jag klaga wågar.

Mot hungerns kraf jag har ej bröd,
Mot winterns köld mig intet täcker.
Jag saknar allt slags understöd.
En länge sökt och önskad död
Till mig en hjelpsam hand ej sträcker.

I denna djupa öcken höljd,
Dit solens stråle aldrig hinner,
Af ingen enda like följd,
Men i ett ewigt mörker höljd,
Min tid i ständig gråt förswinner.

Här råder jemt en ängslig höst
På wilda, moßbelupna slätter.
Naturen ger mig ingen tröst;
Här hörs blott stormens wilda röst
De långa, kalla winternätter.

På lifwets törnbeströdda stig
En enda tagg ej efterskänktes.
Uti den kalk som räcktes mig,
(O! Må den aldrig hinna dig!)
En droppe glädje aldrig skänktes.

Och hoppets stjerna slocknad är
Bland lifwets bränningar och töcken.
Ren skymtar dock på afstånd der,
Den hand som frälsningsnyckeln bär,
Ur denna lifwets plågoböcken.

Det hopp skall mig ej dåra mer
Att någon sällhet fins på jorden.
I Englar! Nej, den är för Er;
Men sorgen, såsom hwar man ser,
För Adams barn är dånad worden.

Hwartenda djur i skapelsen
Fick qual, fick tårar från det höga.
Ja! Hela jorden förjer ån,
Och blomman lutar tungt, min wän,
Med daggens tårar i sitt öga.

Mitt qual kan aldrig ökas mer.
Jag redan känt den högsta smärta.
Wålan! Jag kan ej frukta sler.
Mitt fångelse jag bryter ner,
Och friar dekta bruslna hjerta.

Kom död! Jag gör dig här en skänk,
Kom, skynda, slipa lian bara!
Mitt långa lidande betänk,
Kom bryt i hast den sista länk,
Som hindrar mig att lycklig wara.

Sjung, yngling, sjung det glada hopp
Som morgonrådnar för ditt öga.
Men förr än dagen hinner opp,
På hälften af sitt ljusa lopp,
Du störtar från ditt drömda höga.

Ung, liksom du, war äfwen jag,
Och log af glädje mot den lycka,
Som myste i min framtids dag.
Den kom, deß tjusande behag
Är hjertats får, och denna krycka.

books2ebooks.eu

www.books2ebooks.eu

e-böcker från ditt bibliotek av

eBooks on Demand

digitaliserad av

Kungliga Biblioteket

National Library of Sweden